

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

9 114. LETO / SEPTEMBER 2009 / 3,20 EUR

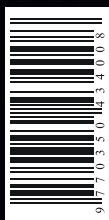
Revija
Planinske zveze
Slovenije

Fotografiranje v gorah

INTERVJU Lynn Hill

PRILOGA Angleško-slovenski
plezalski slovarček

Stolp in mi

Andrej

Vladimir

Marjan

Mateja

Irena

Emil

Ko se je začelo vroče poletje, smo se planinci pojavili v javnih medijih z nepričakovano temo. Objavljena je bila ideja o premestitvi Aljaževega stolpa z vrha Triglava v bodoči planinski muzej v Mojstrani, na vrh pa naj bi postavili kopijo. Vnela se je burna razprava, ki je segala celo do političnega vrha države.

Priznam, da do sedaj nisem imel kakega močnega odnosa do tega stolpa. Ker je tam »od nekdaj«, tj. precej pred mojim rojstvom, se mi je zdel samoumeven vrhunec našega Triglava. Ko sem v prvem letniku naše revije iz leta 1895 prebiral Aljažovo razlago, zakaj ga je postavil, se mi je zdela nekam čudna: To naj bi bilo nekakšno zavetišče za tri do štiri planince, notri so bili stoli in celo samovar za kuhanje čaja. V mrzlem vetru naj bi se zaprli noter in skozi okna gledali krasen razgled. Sem prepričan, da se je v teh skoraj 115 letih le malokdo tam notri ogreval, saj bi bilo stanje v takem kovinskem sodu vse prej kot prijetno. Trdim torej, da ta stolp sploh ni opravljal funkcije, za katero je bil zgrajen.

Nihče tudi ne trdi, da je ta stolp kaka umetniška stvaritev. Prepričan sem celo, da če bi danes kdo hotel kaj podobnega postaviti kamor koli na naše vrhove, bi se vnel strašen naravovarstveni vik in krik, ki bi bil po moje kar upravičen. Toda časi so bili drugi, takrat so ta stolp ponosno slavili kot veliko zmago v bitkah proti ponemčenju naših krajev. Leta so tekla in vedno bolj je postajal del naše najvišje gore. Njegov pomen za obrambo slovenstva je z odhodom Avstro-ogrske in kasneje Italije počasi bledel. Prihajale so nove in nove generacije planincev, ki so stolp jemale kot dano dejstvo, postal je zgodovina, postal je nacionalni kulturni spomenik, predvsem pa je postal naš nacionalni simbol. Triglav smo dali v grb in na zastavo, kadar pomislimo na Triglav, pa imamo podzavestno v glavi tudi Aljažev stolp. In to ne samo planinci, pač pa kar vsi Slovenci! Saj vendar nismo pravi Slovenci, če ne gremo vsaj enkrat tja gor in se slikamo ob tem stolpu. Kar poglejte slikice ob tem uvodniku: vsak član našega uredništva je kdaj stal ob njem!

Aljažev stolp je za Slovence podoben simbol, kot je Eifflov stolp za Parižane. Tisti je bil prav tako zgrajen, čeprav ni bil niti potreben, niti koristen. Pa si sedaj nihče ne zna zamisliti Pariza brez njega.

Še eno pomembno lastnost ima naš stolp: Nima barve! Ideološke barve! Ni ne od »črnih«, ne od »rdečih«, ne od »belih«, ne od »zelenih« ... Uspelo se mu je ubraniti politike! Resda so bila leta, ko je moral svojo zastavico na glavi zamenjati z zvezdo in ko so ga prepleskali v rdeče, a je sedaj, hvala bogu, spet v svoji originalni podobi in upajmo, da bo tak tudi ostal. Trdim, da je eden redkih slovenskih simbolov, ki ga imamo vsi radi in vsi za svojega.

Ker je stolp predvsem duhovni simbol, ne verjamem v razlage, da ga je treba premestiti zaradi fizične zaščite. Če bo rja že kaj načela, naj nekdo zamenja tisti kos z novim. Vseeno bi bilo, če bi z leti postopoma zamenjali prav vse dele. Tako kot tista sekira: »Ja, to je res sekira našega pradeda. Le ročaj smo dvakrat zamenjali, pa rezilo je že tretje, sicer pa je ista!« Aljažev stolp bo ostal naš simbol tako dolgo, dokler bo stal na vrhu Triglava, pa četudi bo material, iz katerega je narejen, z leti zamenjan. Važna je njegova duhovna, simbolna vrednost.

Medtem so se razprave umirile in upam, da bosta razum in trezna presoja na vseh formalnih in neformalnih nivojih potrdila moja razmišljanja. Upam, da tisti posrečeni kos nekoristne kovine ostane še dolga leta na vrhu Triglava in v naših srcih kot pomemben del naše domovine.

Andrej Stritar

Špik in luna FOTO: ANDREJ TROŠT

UVODNIK

- 1 **Stolp in mi**
Andrej Stritar

TEMA MESECA

- 4 **Fotografiranje v gorah**
Napotki in izkušnje
Oton Naglost
- 9 **Edini umetnik je narava**
Stane Klemenc, profesionalni fotograf
Vladimir Habjan
- 12 **Slikam vse, kar me prevzame**
Joža Mihelič, fotograf samouk
Vladimir Habjan
- 15 **Fotografija pove več kot besede**
Oton Naglost, fotograf od petnajstega leta
Vladimir Habjan
- 18 **Najlepša je jesen, ko se vse umiri**
Pogovor z Danom Briškim
Marjan Bradeško
- 21 **Gore me presenetijo s pravljicnim trenutkom**
Peter Strgar, samorastniški fotograf
Irena Mušič

PLANINSTVO

- 24 **Šumeče vode Bohorja**
Za vroče poletne dni
Andrej Trošt
- 27 **Bo življenje v vaseh pod Rativcem?**
Zgornje Danje, Zabrd, Torka
Milka Bokal
- 30 **Sam ...**
Miniatura
Marjeta Štrukelj
- 32 **S Švicarji na Belli Toli**
Slovenski vojaški gorniki na srečanju IFMS
Janez Kavar
- 34 **Ivan Anderle - Rejčk, srčni mož iz Podbrda**
Olga Zgaga

VARSTVO NARAVE

- 37 **Spomladi čisto, poleti cvetoče**
Posledice naselitve rib v Dvojno jezero
Tina Leskošek, Anton Brancelj
- 42 **Visokogorski zračni akrobati**
Planinska kavka ali kramparica
Dušan Klenovšek

NA TURO

- 44 **Monte Duranno, gora z razgledom**
Slovencem odkrita gora
Irena Mušič
- 48 **Monte Duranno, 2668 m**
Vladimir Habjan
- 49 **Malo znani lepoteč furlanskih Dolomitov**
Stane Škrjanec
- 52 **Monfalcon di Forni, 2453 m**
Stane Škrjanec

VARNO V GORE

- 54 **Za lahkotnejši korak**
Pohodniške palice
Arnold Lešnik

INTERVJU

- 58 **»Plezanje nas ohranja mlade v srcu«**
Lynn Hill – legenda, ki še vedno pleza 8b
Martina Čufar

ALPINIZEM

- 63 **Dvajset let mastra v Serre Chevalieru**
Martina Čufar
- 65 **Starševstvo po plezanju in plezanje po starševstvu**
Kratko poročilo tabora mladih plezalnih družin
Tadej Debevec
- 67 **NOVICE IZ VERTIKALE**
- 70 **NOVICE IZ TUJINE**
- 71 **PISMA BRALCEV**
- 73 **LITERATURA**
- 75 **IZ DEJAVNOSTI PZS**
- 75 **NOVICE IN OBVESTILA**
- 80 **KAKO POZNA MO NAŠE GORE?**

planinski VESTNIK

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije
ISSN 0350-4344
Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

109. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorčakova ulica 9, p.p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Marjan Bradeško, Andrej Mašera,
Mateja Pate, Irena Mušič,
Emil Pevec (tehnični urednik),
Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika), Slavica Tovšak

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz, d.o.o.

NAKLADA: 5270 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d.d., Ljubljana. Naročnina 32 EUR, 55 EUR za tujino, posamezna številka 3,2 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
Kozorog in stena FOTO: DAN BRIŠKI

VSEBINE VSEH PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DO DANES NA

WWW.PVKAZALO.SI

OD 1969 DO LANSKEGA LETNIKA V
FORMATU PDF.